

Belastingssamenwerking
West-Brabant

Besluit

Van
het Algemeen Bestuur van de BWB

Agendapunt
6

Onderwerp
Vaststelling jaarstukken 2016 BWB

Datum
23 juni 2017

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking West-Brabant,

gelezen:
het voorstel met boven aangehaald onderwerp;

gezien:

- de beraadslagingen op voornoemde datum;
- de jaarstukken 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabant;
- de controleverklaring van de onafhankelijke accountant, gedateerd 17 mei 2017;

gelet op:
artikel 31, 32 en 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking West-Brabant,

besluit:

1. de jaarstukken 2016 vast te stellen en daarmee ingevolge het 6e lid van artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling ons Dagelijks Bestuur décharge te verlenen;
2. in formele zin alsnog goedkeuring te geven aan de wijzigingen van de begroting zoals deze destijds zijn aangegeven in de 1e en 2e bestuursrapportage 2016 van de BWB;
3. Het batig resultaat van afgerond € 22.000 terug te storten aan deelnemers, naar rato van de definitief betaalde bijdrage door de deelnemers over 2016;
4. conform de opgenomen tabel de bijdragen van de deelnemers over 2016 overeenkomstig de kostentoerekening definitief vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 juni 2017.

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Belastingssamenwerking West-Brabant;
de secretaris,

de voorzitter,

drs. P.C.A.M. Stoffelen

drs. Th.J.J.M. Schots

Belastingssamenwerking
West-Brabant

Voorstel

Aan
het Algemeen Bestuur van de BWB

Agendapunt
6

Onderwerp
Vaststelling jaarstukken 2016 BWB

Datum
23 juni 2017

Inleiding

Bijgaand treft u de jaarstukken 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking West-Brabant aan. De voorliggende jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. In overeenstemming met artikel 32 van de "Gemeenschappelijke regeling" onderzoekt het Algemeen Bestuur de rekening zonder uitstel en stelt haar vast uiterlijk 15 juli van het jaar volgend op het jaar waarop de rekening betrekking heeft. De vastgestelde jaarstukken dienen namelijk voor 15 juli 2017 aan de toezichthouder, zijnde Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant, te zijn toegezonden.

Jaarstukken 2016

Met de jaarstukken 2016 leggen wij zowel beleidsmatig als financieel verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer over het jaar 2016 van de BWB. Bij de financiële jaarrekening zijn naast de ramingscijfers van de primaire begroting 2016 ook de cijfers opgenomen van de begroting 2016 na wijziging. Het betreft hier de mutaties zoals opgenomen in de 1^e bestuursrapportage (behandeld in het AB van 1 juli 2016 en de 2^e bestuursrapportage (behandeld in het AB van 21 oktober 2016). Beide bestuursrapportages zijn door het Algemeen Bestuur in de betreffende vergaderingen voor kennisgeving aangenomen. Een formeel besluit hierover en de daarbij begrotingswijzigingen zijn niet vastgesteld. Op verzoek van de accountant dient het Algemeen bestuur bij de vaststelling van deze jaarstukken alsnog goedkeuring te geven aan de in de bestuursrapportages opgenomen wijzigingen van de begroting.

Accountantsverklaring

Door de accountant van de BWB heeft een controle van de jaarstukken plaatsgevonden. Het accountantsrapport d.d. 17 mei 2017 treft u bijgaand aan.

Naar het oordeel van de accountant geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva per 31 december 2016 en is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Tevens is de accountant van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de begroting en met de relevante wet en regelgeving. Wel heeft de accountant een opmerking gemaakt omtrent het alsnog goedkeuren van de in de bestuursrapportages aangegeven begrotingswijzigingen (zie hiervoor).

Bestemming resultaat 2016

De jaarstukken 2016 sluiten met een batig rekeningresultaat van afgerond € 22.000. Indachtig het gestelde in de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking West-Brabant worden eventuele overschotten verrekend met de deelnemers. Verrekening zal plaatsvinden naar rato van de definitief betaalde bijdrage door de deelnemers over het jaar 2016. Het te verrekenen bedrag per deelnemer is weergegeven in onderstaande tabel.

Bijdrage deelnemers

De bijdrage voor 2016 is berekend op basis van werkelijke aantallen tegen vóór calculatorische tarieven en komt daarbij uit op een bedrag van € 11.624.000. Deze bijdrage is overeenkomstig de reguliere methode van kostentoerekening en de gerealiseerde prestaties per deelnemer verdeeld naar de individuele deelnemers. De verdeling van deze bijdrage per deelnemer geeft navolgend beeld.

Tabel: bijdrage 2016

Omschrijving	Bedrag incl. BTW	Bedrag excl. BTW	Percentage bruto	Verrekening resultaat
Gemeente Alphen-Chaam	2.000	2.000		0
Gemeente Bergen op Zoom	1.241.000	1.131.800	11 %	2.349
Gemeente Breda	1.089.000	994.400	9 %	2.061
Gemeente Dongen	401.000	360.900	3 %	759
Gemeente Etten-Leur	701.000	635.100	6 %	1.325
Gemeente Halderberge	510.000	461.600	4 %	967
Gemeente Moerdijk	720.000	637.200	6 %	1.363
Gemeente Oosterhout	956.000	869.800	8 %	1.810
Gemeente Roosendaal	1.371.000	1.247.900	12 %	2.595
Gemeente Woensdrecht	420.000	381.400	4 %	795
Gemeente Zundert	373.000	335.200	3 %	706
Waterschap Brabantse Delta	3.840.000	3.840.000	33 %	7.270
Totaal bijdrage deelnemers	11.624.000	10.897.300	110 %	22.000

Voorstel

Uw Algemeen Bestuur wordt voorgesteld:

1. de jaarstukken 2016 vast te stellen en daarmee ingevolge het 6e lid van artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling ons Dagelijks Bestuur décharge te verlenen;
2. in formele zin alsnog goedkeuring te geven aan de wijzigingen van de begroting zoals deze destijds zijn aangegeven in de 1e en 2e bestuursrapportage 2016 van de BWB;
3. Het batig resultaat van afgerond € 22.000 terug te storten aan deelnemers, naar rato van de definitief betaalde bijdrage door de deelnemers over 2016;
4. conform de opgenomen tabel de bijdragen van de deelnemers over 2016 overeenkomstig de kostentoerekening definitief vast te stellen.

Belastingssamenwerking
West-Brabant

JAARSTUKKEN 2016

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	BLZ	3
I BESTUURLIJKE SAMENVATTING		
1.1 Algemene beschouwingen		5
1.2 Financiële beschouwingen		5
II JAARVERSLAG		
Programmaverantwoording		
1.1 Deelnemers		9
1.2 Dienstverlening		9
1.3 Objectbeheer en waardering		10
1.4 Gegevensbeheer		11
1.5 Innen		12
1.6 Bezwaar en Beroep		12
1.7 Omzet deelnemers		13
Paragrafen		
2.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing		15
2.2 Financiering		16
2.3 Bedrijfsvoering		18
2.4 Niet van toepassing zijnde parafen		20
III FINANCIELE JAARREKENING		
1 Overzicht van baten en lasten 2016		23
2 Toelichting op overzicht van baten en lasten 2016		24
3 Balans per 31 december 2016		36
4 Waarderingsgrondslagen		38
5 Toelichting op balans per 31 december 2016		39
6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen		43

VOORWOORD

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarstukken over het jaar 2016 aan. Deze jaarstukken zijn opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van het besluit Begroting en verantwoording (BBV). Met deze stukken leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het in de primaire begroting 2016 opgenomen beleid.

Bij de vaststelling van de begroting 2016 is door de BWB als uitgangspunt geformuleerd uit te groeien tot een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie die binnen de overeengekomen kaders (tijd, geld en kwaliteit) de afgesproken prestaties levert. En daarmee dienen de deelnemers op het gebied van gemeente- en waterschapbelastingen in West- en Midden Brabant tevreden gesteld worden. Om deze doelstellingen te bereiken hebben we ingezet op de uitvoering van het plan van aanpak 'Naar een toekomstbestendige BWB'.

In genoemd plan van aanpak zijn twee sporen gedefinieerd waarlangs de maatregelen vorm moesten krijgen. Het eerste spoor betreft maatregelen die moeten leiden tot verbeterlagen in de bedrijfsvoering. Het tweede spoor is erop gericht om van de BWB een toekomstbestendige organisatie te maken. Geconstateerd kan worden dat de BWB erin geslaagd is om resultaat te boeken met de in spoor één opgenomen activiteiten. De in dit spoor benoemde maatregelen zijn grotendeels gerealiseerd. Deze maatregelen zijn gerealiseerd terwijl ook de dagelijkse werkzaamheden steeds zijn gecontinueerd. Een en ander is mogelijk gebleken mede door het inrichten van een flexibele schil van medewerkers die op verschillende plaatsen binnen de organisatie zijn ingezet.

Het is daarnaast verheugend te constateren dat de exploitatie over het jaar 2016 –na bestemming van de reserves- sluit met een beperkt positief resultaat van € 22.000. In het vervolg van deze nota zullen we uitgebreider ingaan op dit resultaat en de verschillen ten opzichte van de destijds vastgestelde begroting 2016.

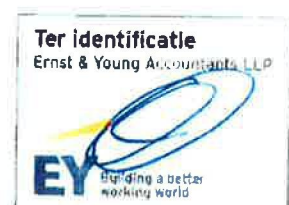
Leeswijzer

In hoofdstuk 1 presenteren wij u op hoofdlijnen een bestuurlijke samenvatting, zowel beleidsmatig als financieel van de jaarstukken 2016.

In hoofdstuk 2 treft u het jaarverslag aan. Dit jaarverslag bestaat uit programmarekening waarbij met name wordt toegelicht of de destijds in de primaire begroting opgenomen beleidsvoornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag is vervolgens ingegaan op de verplicht voorgeschreven Paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de BWB. Bij de opbouw en inrichting van deze jaarstukken wordt op grond van artikel 25, lid 1 van de BBV uitgegaan van één programma.

In hoofdstuk 3 vindt u de financiële jaarrekening. Deze omvat een totaaloverzicht van de baten en lasten over 2016 en de financiële balans per 31 december 2016. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij verplicht voorgeschreven bijlagen.

Jaarstukken 2016 BWB

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

1.1 Algemene beschouwingen

Samengevat kan 2016 voor de BWB in brede zin worden getypeerd als het jaar van **'veranderingen en ontwikkelingen'**. Veranderingen en ontwikkelingen die uiteindelijk moeten bijdragen om verder inhoud te kunnen geven aan onze visie om uit te groeien naar een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie.

Zo is bij de deelnemers in 2016 de gemeente Zundert toegetreden tot de BWB. Daar staat wel tegenover dat we afscheid hebben genomen van de gemeente Alphen-Chaam. Daarnaast heeft de gemeente Rucphen inmiddels te kennen gegeven om vanaf het jaar 2018 te willen toetreden.

Ook binnen de organisatie hebben zich de nodige veranderingen en ontwikkelingen voorgedaan. Na de herinrichting van de organisatie eind 2015 in nieuwe teams, is in de loop van 2016 een nieuwe directie aangetreden. Vakinhoudelijk zijn in 2016 ook de nodige verbeterstappen gezet om uiteindelijk efficiënter en effectiever te gaan werken. Hierbij is het in 2014 vastgestelde Plan van Aanpak 'Naar een toekomstbestendige BWB' ook in 2016 de leidraad geweest. Voor de uitgevoerde maatregelen en de hierbij concreet bereikte resultaten verwijzen wij u kortheidshalve naar het in deze jaarstukken opgenomen jaarverslag.

Tenslotte is ook de presentatie van de voorliggende jaarstukken ten opzichte van de voorgaande jaren in een iets 'ander jasje' gestoken. Zij sluit daarbij meer aan bij het ook voor de BWB van toepassing zijnde Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

1.2 Financiële beschouwingen

Algemeen financieel beleid

De financiële jaarrekening over het jaar 2016 sluit voor de reguliere bedrijfsvoering met een nadelig resultaat van € 52.000. Na de mutaties in de reserves (effecten uitvoering Plan van Aanpak) sluit de jaarrekening met een beperkt positief resultaat van € 22.000.

Resultaat 2016

Zoals aangegeven bedraagt het positief resultaat na bestemming € 22.000 over 2016. Dit voordelig saldo is op hoofdlijnen als volgt te specificeren.

Omschrijving	Resultaat
Hogere kosten bedrijfsvoering	90.000 N
Hogere opbrengsten vervolging	570.000 V
Hogere opbrengsten bijdrage deelnemers	190.000 V
Dotatie voorziening voormalig personeel	500.000 N
Lagere mutatie reserves	170.000 N
Overige diverse posten	22.000 V
Totaal voordelig rekeningresultaat 2016	22.000 V

Voor een meer uitgebreide toelichting op de verschillen verwijzen wij u kortheidshalve naar de toelichting op de baten en lasten in hoofdstuk 3.

Financiële positie

Een gezonde financiële positie is belangrijk voor de BWB om invulling te kunnen geven aan de visie om uit te groeien tot een krachtige en efficiënte uitvoeringsorganisatie. De financiële positie wordt met name bepaald door het jaarlijkse exploitatieresultaat (financiële stabiliteit en flexibiliteit) en de omvang van het beschikbare vermogen (financiële weerbaarheid). In de in 2014 vastgestelde nota reserves en voorzieningen is door het Algemeen bestuur besloten dat alleen een reserve mag worden gevormd voor de uitvoering van het Plan van Aanpak in het kader van de doorontwikkeling van de organisatie.

Etten-Leur **- 9 JUNI 2017**

Het dagelijks bestuur van de Belastingssamenwerking West-Brabant,

De secretaris,

Drs. P.C.A.M. Stoffelen

De voorzitter,

Drs. Th. J. J. M. Schots

JAARVERSLAG 2016

Jaarstukken 2016 BWB

1. Programmaverantwoording

1.1 Deelnemers

In 2016 zijn de belastingtaken uitgevoerd voor het Waterschap Brabantse Delta, het havenschap Moerdijk en 10 deelnemende gemeenten, te weten Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Woensdrecht en Zundert. Ten opzichte van 2015 is de gemeente Alphen-Chaam uitgetreden en is de gemeente Zundert toegetreden op 1 januari 2016.

1.2 Dienstverlening

De verbeterde aanslagoplegging, via meer kanaalsturing heeft in 2016 gezorgd voor minder telefonische - en schriftelijke reacties. Dit heeft invloed gehad op de personele bezetting en de werkprocessen van het team Klantencontact. De ingehuurd flexibele schil is versneld afgebouwd. De wederzijdse ondersteuning door teamleden van Klantencontact en Kwijtschelding, die al in 2015 is aangevangen, is in 2016 voortgezet. De ondersteuning op de telefonie en elkaars werkprocessen is toegenomen. De kennisoverdracht, die hiemee automatisch heeft plaats gevonden, wordt benut bij het beantwoorden van telefonische - en schriftelijke vragen in de eerste lijn.

In 2016 is de geautomatiseerde bestandsuitwisseling met het Inlichtingenbureau voor de kwijtscheldingsprocedures ingevoerd. De bestandsuitwisseling is uiterst klantvriendelijk omdat aanvragers aanvankelijk geen aanvraag kwijtschelding met gegevens hoeven in te sturen. Deze bestandsuitwisseling heeft in 2016 nog geen personele besparing opgeleverd. In de praktijk is gebleken dat de informatie voortvloeiend uit de bestanden bepalend is voor correspondentie met de klanten en logischerwijs de personele inzet.

Naarmate de automatisering toeneemt en verbetert bij onze organisatie is steeds meer behoefte aan een all-round inzetbare medewerker bij de BWB. Uitbreiding van kennis, ondersteuning op elkaars werkprocessen beperkt zich niet tot de teams Klantencontact en Kwijtschelding.

Jaarstukken 2016 BWB

Kengetallen dienstverlening	2016	2015
Telefoon beantwoord	59.000	67.000
Baliebezoek	3.000	3.000
Ontvangen E-mail	0	3.000
Ontvangen poststukken	33.000	50.000
Websitebezoek	329.000	256.000
Digitale balie	43.000	44.000
Contactformulier	20.000	18.000
Interactieve video-animatie	10.000	0

Klachtenregeling

Binnen de BWB is een klachtenregeling opgesteld welke gebaseerd is op hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit is een intern werkende regeling welke zowel een mondelinge of schriftelijke uiting van ongenoegen van een klager over de wijze waarop een bestuursorgaan, een lid daarvan of een ambtenaar zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een klager heeft gedragen vastlegt. In totaal zijn in 2016 totaal 70 klachten geregistreerd. De klachten zijn behandeld binnen de wettelijke termijn van zes weken en zijn naar tevredenheid van de klagers afgehandeld. Naar aanleiding van de klachten zijn maatregelen genomen om de klachten zo veel mogelijk te voorkomen.

Kengetallen klachten	2016	2015
Bereikbaarheid	1	4
Wijze van afhandelen bezwaar	9	6
Handelen BWB	47	91
Gedrag medewerker	2	5
Algemeen/Overig	9	4
Klacht niet voor BWB	2	5

1.3 Objectbeheer en waardering

Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

Er is in 2016 weer een stap voorwaarts gezet wat betreft het werken binnen de kaders van de Waarderingsinstructie van de Waarderingskamer. Hierbij gaat het o.a. om tijdigheid, volledigheid, kwaliteit en borging van de processen. In het tweede kwartaal zijn de processen door de Waarderingskamer gecontroleerd met als gevolg dat de BWB nu de kwalificatie GOED heeft. In het 3e en 4e kwartaal zijn alle gemeenten aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ). De BWB is hiermee een van de eerste samenwerkingsverbanden, die volledig aangesloten is op de landelijke voorziening WOZ.

Om binnen de kaders van de Waarderingskamer te werken zijn er diverse aandachtspunten aangegeven. In 2016 is hiervan het volgende opgepakt:

- er is extra ingezet om de kwaliteit van de objectkenmerken in een 5-jaarlijkse cyclus te controleren en te verbeteren,
- na het realiseren van voldoende mate van koppeling tussen BAG en WOZ voor de aansluiting op de LV WOZ, zijn de adressen en de bouwjaaren van de BAG en WOZ met elkaar vergeleken en is een groot deel van de verschillen opgelost,
- samen met de gemeenten Dongen en Oosterhout is gewerkt aan een pilot geautomatiseerde mutatie-detectie op basis van beeldmateriaal. Deze pilot houdt in dat gebouwen worden herkend op luchtfoto's en worden vergeleken met de aangeleverde kaarten. De verschillen zijn

Jaarstukken 2016 BWB

illegale of vergunningsvrije bouwwerken. Daar de huidige wetgeving vergunningsvrije bouw steeds meer toelaat, is het belangrijk ook deze mutaties te verwerken in de WOZ- en BAG administratie.

- de WOZ gegevens voor 2017 zijn opengesteld via een link op de website, zodat inwoners inzage hebben in hun gegevens en in het voortraject verbeteringen kunnen aangeven.

Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)

Voor de gemeente Moerdijk worden ook de bronhouder werkzaamheden voor de BAG uitgevoerd. In juni is deze uitvoering beoordeeld middels een BAG beheer inspectie uitgevoerd door BAG collega's van een andere gemeente onder leiding van een inspectie bureau. De verbeterpunten worden samen met de gemeente Moerdijk opgepakt. Daarnaast wordt de gemeente Woensdrecht bij de uitvoering van de BAG ondersteund met personele inzet vanuit de BWB.

Regionale samenwerking vastgoed basisregistraties

Vanuit het Algemeen bestuur van de BWB is een voorstel gedaan om de mogelijkheden te bekijken om de Basisregistratie grootschalige topografie samen te voegen in een geografisch informatie systeem met daarin tevens de kenmerken van de WOZ-objecten en de kenmerken van de BAG-adressen. De werkgroep welke hiermee aan de slag is geweest heeft inmiddels haar werkzaamheden afgerond met een rapport met aanbevelingen.

Kengetallen Objectbeheer en waardering	2016	2015
Afgegeven WOZ-beschikkingen	199.000	190.600

1.4 Gegevensbeheer

In 2016 zijn we erin geslaagd het overgrote deel van alle aanslagen vóór de zomervakantie op te leggen. De grootste verschuiving was te zien in de aanslagoplegging watersysteemheffing. Deze zijn veelal 2 maanden eerder opgelegd dan in 2015. Dit werkt uiteraard ook door in de processen aan de achterkant, zoals bezwaar en beroep en innen.

In 2016 is voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid om meerdere jaren op 1 aanslagbiljet te verenigen. Hierdoor kunnen we meer aanslagen combineren, wat resulteert in minder biljetten. Ook hebben we in 2016 voor het eerst aanslagen digitaal opgelegd via de Berichtenbox "Mijn Overheid". Gedurende 2016 zagen we het percentage dat digitaal verzonden werd gestaag stijgen. Ondanks problemen met de Basisregistratie Kadaster, begin dit jaar, en de technische oplossing welke pas in mei 2016 beschikbaar kwam, zijn we erin geslaagd de kadastrale- en verkoopgegevens tijdig te verwerken waardoor met de herwaardering WOZ volgens planning gestart kon worden.

De tweede helft van dit jaar is vooral gebruikt om de basisgegevens aan een herbeoordeling en controle te onderwerpen. Hierdoor zijn we in staat geweest de laatste restanten over oude jaren weg te werken. De herbeoordeling en controles hebben er ook aan bijgedragen dat we slaagden voor de toetsen van de Waarderingskamer ten behoeve van de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ. De planning hieromtrent is gehaald, de BWB is in 2016 voor alle betreffende gemeenten aangesloten op de LV-WOZ. Met alle hiervoor genoemde werkzaamheden en acties hebben we een goede basis weten te leggen voor 2017.

Kengetallen Gegevensbeheer	2016	2015
Aantal aanslagen	747.700	746.000
Aantal aanslagregels	2.216.000	2.166.000
Aantal gecombineerde aanslagbiljetten	328.700	316.800
Aantal niet gecombineerde aanslagbiljetten	139.300	280.900

1.5 Innen

In 2016 is gestart met het breder inzetbaar maken van de medewerkers op het team. Hierdoor kan continuïteit beter worden gewaarborgd en de pieken beter worden opgevangen. In het afgelopen jaar hebben alle medewerkers zich kunnen door ontwikkelen naar all-round specialisten. Iedereen op het team kan elkaars werkzaamheden overnemen en daardoor ook externe en interne vragen / verzoeken beantwoorden en afhandelen. Behalve het inzetten op het eigen maken van alle werkzaamheden, is er ook ingezet op het verbreden van de inhoudelijke wettelijke kennis. Er zijn verschillende incompany trainingen gegeven zodat bij iedereen de juridische kaders duidelijk zijn en iedereen op de hoogte is van wijzigingen en ontwikkelingen in de geldende regelgeving.

In 2015 is een eerste aanzet gemaakt in het uitbreiden (binnen de wettelijke bepalingen) van de invorderingsmaatregelen. In 2016 zijn de uitbreidingen verder ontwikkeld en geïmplementeerd. De resultaten zijn positief te noemen, zo is er in 2016 voor het eerst beslag gelegd onder de Rijksbelastingdienst en onder de bank(en). De scanbus is structureel ingezet in 2016, zowel voor het zelf scannen als bij gezamenlijke acties waarbij de BWB aansluit bij politieacties. De inzet van deze middelen heeft gezorgd voor een positief resultaat en een afname in het debiteurensaldo.

Vanuit Innen is er het afgelopen jaar ook ingezet op samenwerken. Zo is de samenwerking met de politie geformaliseerd, zijn er presentaties gegeven bij het RIEC en is het samenwerken besproken in de regie overleggen. Er is ingezet op de vraag "hoe kunnen we elkaar versterken" en "hoe kunnen we de dienstverlening als één overheid verbeteren".

Kengetallen Inning	2016	2015
Aantal aanmaningen	59.300	58 400
Aantal postdwangbevelen	27.400	27 500
Aantal hernieuwde bevelen	13.100	20 400
Aantal beslagen	1.000	0
Verloop kwijtscheldingen	2016	2015
Beginstand per 1 januari	1.700	1 000
Ontvangen kwijtscheldingsverzoeken	23.800	26 000
Toegewezen kwijtscheldingsverzoeken	20.700	21 100
Afgewezen kwijtscheldingsverzoeken	4.300	4 200
Eindvoorraad per 31 december	500	1 700
Administratief beroep kwijtscheldingen	500	280
Eindvoorraad per 31 december, inclusief beroep	1.000	1.980

1.6 Bezwaar en Beroep

In 2016 is de postverwerking van de ingekomen bezwaren zeer soepel verlopen. Hierdoor, in combinatie met het feit dat er nauwelijks oude werkvoorraad was, is de bezwaarafhandeling in 2016 voorspoedig gestart. Het totaal aantal ingekomen heffingsbezwaren in 2016 ligt zo'n 20% lager dan het aantal ontvangen heffingsbezwaren in 2015. Het aantal WOZ-bezwaren over deze jaren is nagenoeg gelijk, waarbij het aantal objecten waartegen bezwaar is ingediend wel significant is gedaald omdat woningbouwverenigingen geen bezwaar hebben ingediend. Dit is te danken aan een constructief vooroverleg dat heeft plaatsgevonden.

De werkvoorraden bezwaren aan het eind van het jaar zijn als gevolg hiervan op het laagste punt beland sinds de BWB is gestart. In 2016 zijn nagenoeg alle bezwaarschriften binnen de wettelijke termijnen afgehandeld. We zijn nu in een beheersmatige situatie aangekomen, waardoor de nadruk het komende jaar nog meer dan voorheen op een verdere efficiencyverbetering kan worden gelegd.

Jaarstukken 2016 BWB

Kengetallen Bezwaar en Beroep		2016	2015
Werkvoorraad bezwaarschriften per 31 december, te splitsen in:			
• Heffingen		640	1 060
• WOZ		280	401
• Leges		40	76
• Parkeren		90	94
• Kosten		10	35
Werkvoorraad beroepschriften per 31 december, te splitsen in			
• Heffingen		50	20
• WOZ		40	50
• Leges		10	10
• Parkeren		10	10
• Kosten		0	0

1.7 Omzet deelnemers

In 2016 is door de BWB een totaal bedrag van € 372.650.000 aan aanslagen opgelegd. In dit bedrag zijn reeds de verminderingen, vernietigingen en ontheffingen verdisconteerd. De totale omzet naar aanslagsoorten en naar deelnemers geeft onderstaand beeld.

Omzet per belastingsoort

Belastingopbrengsten	Rekening 2016	Rekening 2015
Afvalstoffenheffing	58.743.000	53.423.000
BIZ (Bedrijven Investerings Zone)	269.000	397.000
Baatbelasting	11.000	11.000
Forensenbelasting	60.000	91.000
Hondenbelasting	2.925.000	2.882.000
Leges	2.971.000	986.000
Grafrechten	298.000	237.000
Marktgeelden	185.000	192.000
Onroerende-zaakbelastingen	115.000.000	110.470.000
Parkeerbelastingen	0	2.000
Precariobelasting	1.704.000	282.000
Reclamebelasting	1.239.000	639.000
Reinigingsrecht	188.000	8.966.000
Rioolheffing	63.335.000	54.282.000
Toeristenbelasting	2.488.000	2.280.000
Watertoeristenbelasting	60.000	71.000
Zuiveringsheffing	65.061.000	65.797.000
Verontreinigingsheffing oppervlaktewater	346.000	230.000
Watersysteemheffing	57.767.000	54.274.000
Totaal	372.650.000	352.512.000

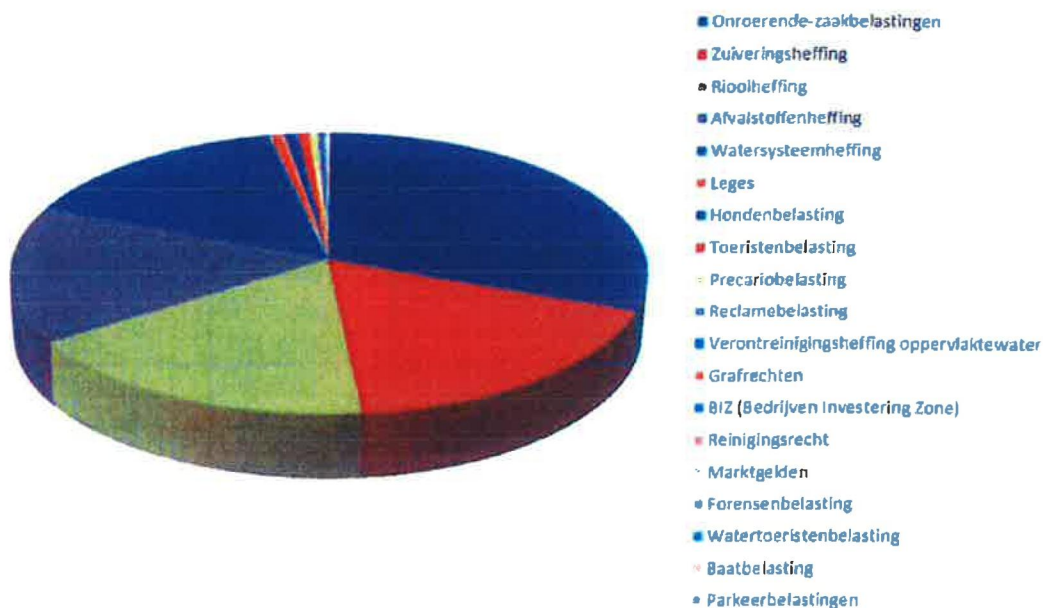
Omzet per deelnemer

De totale omzet van € 372.650.000 over 2016 is per deelnemer als volgt te specificeren:

• gemeente Alphen en Chaam	61.000
• Bergen op Zoom	33.230.000
• gemeente Breda	76.964.000
• gemeente Dongen	9.085.000
• gemeente Etten-Leur	16.064.000
• gemeente Halderberge	11.551.000
• gemeente Moerdijk	25.059.000
• gemeente Oosterhout	23.111.000
• gemeente Roosendaal	34.937.000
• gemeente Woensdrecht	8.741.000
• gemeente Zundert	9.396.000
• Havenschap Moerdijk	1.276.000
• waterschap Brabantse Delta	<u>123.175.000</u>
Totaal	<u>372.650.000</u>

Omvang opbrengst per belastingsoort

Zoals hiervoor aangegeven verzorgt de BWB de verwerking en inning van 19 verschillende belastingsoorten. De omvang per belastingsoort verschilt echter enorm. Geconstateerd dient te worden dat 97 % van de totale opbrengst betrekking heeft op slechts 5 belastingsoorten. Dit betreft der belastingsoorten (OZB, Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Zuiveringsheffing en Watersysteemheffing). In onderstaand tabel is een en ander schematisch weergegeven.

Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de BWB. Met andere woorden houdt dit in dat in deze paragraaf wordt weergegeven hoe sterk de dienst is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, dient er inzicht te zijn in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze dienst aanwezig zijn.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst zo nodig beschikt om de niet begrote kosten (onverwachte substantiële financiële tegenvallers) te dekken zonder het bestaande beleid aan te passen.

De integraal beschikbare weerstandscapaciteit van de BWB bedraagt op het eind van het verslagjaar 2016 ruim € 320.000 in de vorm van een bestemmingsreserve Plan van Aanpak.

Risicobeheersing

Op grond van artikel 31, lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West Brabant zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BWB te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Concreet betekent dit dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.

Financiële kengetallen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen de in dit artikel genoemde financiële kengetallen (uiteraard voor zover van toepassing op de BWB) in deze paragraaf te worden opgenomen.

Omschrijving	Verloop kengetallen		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Netto schuldquote	5,78 %		1,43 %
Netto schuldquote gecorrigeerd met leningen	5,78 %		1,43 %
Solvabiliteitsratio	14,89 %		10,92 %
Structurele exploitatieruimte	-/- 0,50 %		0,36 %

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de BWB ten opzicht van de eigen middelen (hoe lager dit percentage hoe beter).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de BWB in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen (hoe hoger dit percentage hoe beter).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de BWB heeft om de eigen lasten te dragen (hoe hoger dit percentage hoe beter).

2.2 Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening verplicht voorgeschreven. In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's. De grondslag voor de treasuryfunctie van de BWB wordt gevormd door het per 1 januari 2011 in werking getreden treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn de kaders opgenomen waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen.

Treasurybeheer en -beleid

De belangrijkste algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
- Het minimaliseren van externe kosten bij het beheer van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Het treasurybeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van de BWB een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

Risicoprofiel

De financieringsfunctie van de BWB is alleen gericht op ondersteuning van haar publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig, risicomijdend karakter. Gezien de aard en activiteiten van de BWB is het risicoprofiel beperkt. Het kredietrisico (oninbaarheid van geldleningen verstrekt aan derden), koersrisico en valutarisico wordt niet gelopen. Het risico van oninbaarheid van debiteuren (met betrekking tot de bedrijfsvoering) is slechts beperkt aanwezig. Vanaf 2017 wordt dit risico overigens afgedekt door de vorming van een voorziening dubieuze debiteuren. Het liquiditeitsrisico is zeer beperkt: de huidige en toekomstige geldstromen van de BWB zijn inzichtelijk. Vanaf 2014 is de BWB gestart met Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het banksaldo vanaf € 240.000 afgeroomd.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisiconorm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen.

Omschrijving	2014	2015	2016
A. Renterisico	105.000	105.000	105.000
Renteherziening	0	0	0
Aflossing	105.000	105.000	105.000
B. Rente risiconorm	2.087.000	2.483.000	2.681.000
Begrotingstotaal	10.437.000	12.413.000	13.405.000
Percentage voor berekening norm	20 %	20 %	20%
C. Ruimte onder risiconorm (B-A)	1.982.000	2.378.000	2.576.000

De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Uit de hiervoor opgestelde berekening blijkt dat de BWB in 2016 geen renterisico heeft gelopen.

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de BWB bij aanvang van het jaar.

Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottende schuld of overschot
A. Gemiddeld vlottend overschot			1.503.000
Ultimo kwartaal 1	987.000	3.451.000	2.464.000
Ultimo kwartaal 2	418.000	2.391.000	1.973.000
Ultimo kwartaal 3	598.000	689.000	71.000
B. Berekening kasgeldlimiet			1.099.000
Begrotingstotaal			13.405.000
Percentage regeling			8,2 %
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			2.602.000
Gemiddeld vlottend overschot (A)			1.503.000
Kasgeldlimiet (B)			1.099.000

Voor de BWB bedraagt de kasgeldlimiet over het jaar 2016 een bedrag van € 1.099.000. Gelet op het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen bedraagt de ruimte onder de kasgeldlimiet voor dit jaar ruim € 2.600.000.

2.3 Bedrijfsvoering

Personeel

Organisatie

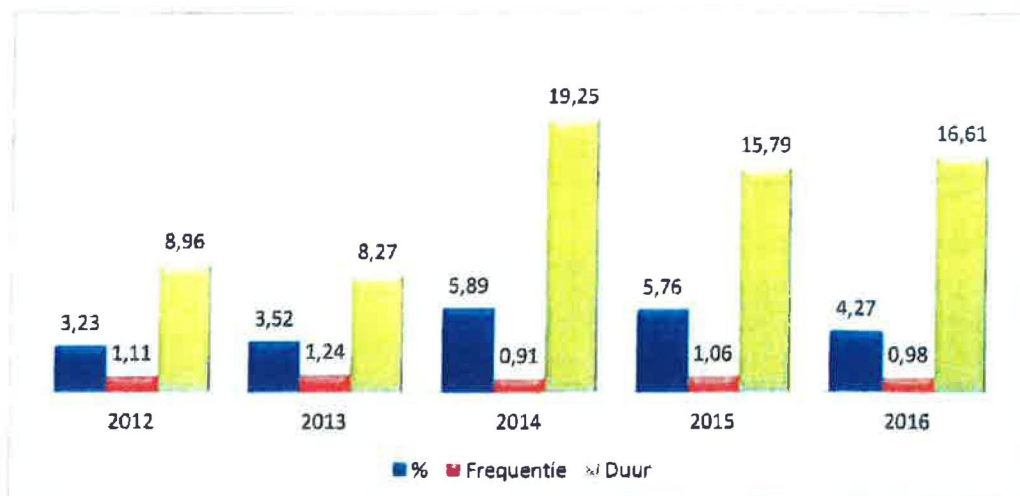
Eind 2015 is de werving gestart voor een Manager Bedrijfsvoering voor de BWB, de nieuwe functionaris is 1 maart 2016 van start gegaan. In het voorjaar van 2016 heeft het Dagelijks Bestuur van de BWB samen met een extern adviseur gesproken over de doorontwikkeling van de organisatie en de werving en selectie van een nieuwe directeur. Deze werving en selectie is na de zomerperiode voortvarend van start gegaan. Onder begeleiding van een extern bureau heeft de werving en selectie plaatsgevonden en op 1 november is ook deze nieuwe functionaris gestart. Hiermee is het directieteam compleet. Medio juni 2016 heeft het Dagelijks Bestuur het organogram van de BWB vastgesteld. Dit is het eindplaatje waar naar toe gewerkt wordt in de komende jaren. Zo zijn bijvoorbeeld eind 2016 de medewerkers van het team Applicatiebeheer ondergebracht onder de teams in het productieproces en is dit team opgeheven. In 2017 krijgt dit een vervolg en wordt het team Staf zoals afgesproken verder verkleind.

CAR-UWO

Zoals gebruikelijk zijn wijzigingen in de CAR-UWO door het Dagelijks Bestuur vastgesteld. De grootste wijziging, die lokaal uitgewerkt moest worden, was de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) in de CAR-UWO. Na overleg met de medezeggenschap is de nieuwe regeling op 1 januari 2017 van kracht geworden. Voor 2017 staan de Cao-onderhandelingen op de landelijke agenda. Vermoedelijk heeft dit in 2017 gevolgen voor het hoofdstuk verlof in de CAR-UWO. Daarnaast is eind 2016 een start gemaakt met kennis te vergaren rondom de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Deze wetwijziging heeft tot minimaal 2020 een grote impact op de organisatie. De VNG is gevraagd de sector te ondersteunen bij de implementatie hiervan.

Verzuim

Het verzuimpercentage is in 2016 met 1,5% gedaald ten opzichte van 2015. Het landelijke verzuimcijfers bij het CBS over 2016 in de sector Openbaar bestuur en overheidsdiensten is op dit moment nog niet bekend. In 2015 bedroeg het landelijke verzuimpercentage 5,1%. We hebben in 2016 te maken met enkele medewerkers die langdurig arbeidsongeschikt zijn. Dit verklaart de hogere verzuimduur. Het is niet nader onderzocht, maar het lijkt erop dat de intensievere begeleiding van afwezige medewerkers door Teamleiders zijn vruchten afwerpt.

Opleiding, ontwikkeling en cultuur

In het najaar van 2016 heeft een medewerkers-onderzoek plaatsgevonden. Dit was de eerste keer en is de nulmeting. De uitkomsten van dit onderzoek geven de organisatie input om in 2017 activiteiten te ontwikkelen op het gebied van opleiding, ontwikkeling en cultuur. Deze onderdelen zijn de laatste jaren onderbelicht gebleven doordat alle aandacht en energie is uitgegaan naar de processen in de organisatie. In 2016 heeft een pilot plaatsgevonden rondom interne mobiliteit. Dit heeft een aantal succesvolle doorstromingen op gang gebracht van personeel. In 2017 worden de spelregels hierover met elkaar vastgesteld. Dit draagt uiteindelijk bij aan het breder inzetbaar zijn van medewerkers en het kunnen meebewegen als het organisatiebelang dit vergt. Voor de medewerker vergroot dit de kans op werkzekerheid..

Op sectoraal niveau zijn afspraken gemaakt over het aantal extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking. In 2016 heeft de BWB een medewerker uit de doelgroep aangetrokken op een takenpakket binnen een van de teams. Dit bleek zo succesvol te zijn, dat deze medewerker door een van de deelnemers is aangetrokken op een reguliere baan. In plaats van de beoogde twaalf maanden is deze medewerker na zes maanden doorgestroomd. In 2017 creëren wij wederom een functie waarop wij trachten succesvol een kandidaat uit het doelgroepenregister te kunnen plaatsen.

Formatieplan

De BWB heeft tot op heden geen formatieplan vastgesteld. Eind 2016 is het MT gestart om een formatieplan in 2017 te kunnen vaststellen op basis van teamplannen en een concernplan. In 2016 bedroeg de bezetting op het eind van het jaar 99 fte (afgerond). Dit is inclusief studenten die in de organisatie worden ingezet. Deze bezetting is hoger dan in 2015 door de toetreding van de gemeente Zundert.

Financiën

De Planning & Control cyclus is het gehele proces van activiteiten dat binnen een begrotingsjaar moet plaatsvinden om uitvoering te kunnen geven aan de kader-stellende en controlerende rol van het Algemeen bestuur. Een P&C cyclus kan schematisch als volgt worden weergegeven.

Dit geheel van activiteiten binnen de BWB vraagt om bijstelling en professionalisering. Dit dringt temeer daar in 2016 door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is besloten om het Besluit Begroting en Verantwoording (hlem BBV) drastisch te wijzigen. Deze wijzigingen zijn c.q. worden voor een belangrijk gedeelte ook van toepassing op de BWB. Om voor de toekomst in control te zijn c.q. te blijven, dienen zowel de financiële administratie, de P&C instrumenten als de daarop betrekking hebbende werkprocessen aangepast te worden. Met de inmiddels aangeboden kandidaat in 2018 en de thans voorliggende jaarrekening 2016 zijn hiervoor de eerste stappen gezet.

Jaarstukken 2016 BWB

2.4 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Binnen de BWB zijn de onderstaande, in de het Besluit Begroting en Verantwoording, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Verbonden partijen
- Paragraaf Grondbeleid.

De BWB verzorgt de uitvoering van de belastingtaken voor een aantal deelnemers (waterschap en gemeenten). De aspecten die in beeld gebracht moeten worden bij de paragraaf Lokale Heffingen vallen daar in principe niet onder. Het heffingenbeleid, lastendruk en dergelijke behoren namelijk onder de verantwoording van de deelnemers.

JAARREKENING 2016

Jaarstukken 2016 BWB

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2016

Lasten	Jaarrekening 2015	Primaire begroting	Begroting na wijz	Jaarrekening 2016
Personeel	5.974.000	6.775.000	6.692.000	7.142.000
Inhuur personeel	3.033.000	1.106.000	2.415.000	2.532.000
Leveringen door derden	469.000	782.000	360.000	392.000
Algemene lasten	1.053.000	925.000	919.000	1.011.000
Hulsvestingslasten	843.000	839.000	860.000	863.000
Automatiseringslasten	2.429.000	2.566.000	2.474.000	2.490.000
Bedrijfsvoeringlasten	195.000	188.000	258.000	237.000
Onvoorzien	0	224.000	74.000	0
Totaal lasten	13.996.000	13.405.000	14.052.000	14.667.000
Baten	Jaarrekening 2015	Primaire begroting	Begroting na wijz	Jaarrekening 2016
Opbrengst vervolging	2.356.000	1.570.000	2.020.000	2.590.000
Overige opbrengsten	181.000	242.000	369.000	401.000
Bijdrage van deelnemers	11.389.000	11.593.000	11.431.000	11.624.000
Totaal baten	13.926.000	13.405.000	13.820.000	14.615.000

	Jaarrekening 2015	Primaire begroting	Begroting na wijz	Jaarrekening 2016
Totaal lasten	13.996.000	13.405.000	14.052.000	14.667.000
Totaal baten	13.926.000	13.405.000	13.820.000	14.615.000
Resultaat voor bestemming	N 70.000	0	N 232.000	N 52.000
Mutaties reserves		0	V 232.000	V 74.000
Resultaat na bestemming	N 70.000	0	0	V 22.000

Algemeen

In de kolom begroting na wijziging zijn de bedragen opgenomen na verwerking van de mutaties zoals opgenomen in de 1^e bestuursrapportage 2016 (behandeld in het AB van 1 juli 2016) respectievelijk de 2^e bestuursrapportage 2016 (behandeld in het AB van 21 oktober 2016). Beide bestuursrapportages zijn door het Algemeen Bestuur in de betreffende vergadering voor kennisgeving aangenomen. Een formeel besluit en daarbij behorende begrotingswijzigingen zijn niet vastgesteld. Per kostencomponent is onderstaand een globale toelichting gegeven op de overschrijdingen tussen de primaire begroting en de begroting na wijziging.

Jaarstukken 2016 BWB

2. TOELICHTING OVERZICHT BATEN EN LASTEN

LASTEN

2.1 Personeel € 9.674.000

De post personeel is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr. 2016	Begroting na wijz.	Werkelijk 2016	Vershil
Loonbudget	5.653.000	6.349.000	6.266.000	6.668.000	N 402.000
Overige personele lasten	321.000	426.000	426.000	474.000	N 48.000
Inhuur personeel	3.033.000	1.106.000	2.415.000	2.532.000	N 117.000
Totaal personeel	9.007.000	7.881.000	9.107.000	9.674.000	N 567.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

De raming van de post inhuur is zowel bij de bestuursrapportages opgehoogd met een bedrag van totaal ruim 1,3 miljoen euro. De belangrijkste mutaties van deze verhoging zijn als volgt te specificeren:

- Uitvoering Plan van Aanpak 310.000
- Budget IKB 235.000
- Regulier werk huurwaardebeschikking 420.000
- Ziekteverzuim/uitstroom 330.000

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie

Loonbudget

In totaal is het totale loonbudget € 402.000 hoger uitgevallen dan geraamd in 2016. Dit nadeel wordt veroorzaakt door:

- een WWV verplichting tot een totaal bedrag van € 235.000 als gevolg van uitstroom van personeel. De BWB is eigen risicodragers in dit soort gevallen, waardoor de WWV verplichting volledig voor eigen rekening komt. In de begroting 2016 was hier geen raming voor opgenomen;
- een eenmalige reservering van het vakantiegeld in het kader van de invoering van de IKB in 2016 tot een bedrag van € 190.000. Het betreft het vakantiegeld voor 7 maanden over de maanden juni tot en met december 2016;
- een lagere loonsom van totaal ongeveer € 523.000 ten opzichte van de raming. Deze besparing is ontstaan omdat de werkelijke personele bezetting over dit jaar gemiddeld 5,5 fte lager was dan geraamd;
- de dotatie van een bedrag van € 500.000 voor de vorming van een voorziening voormalig personeel in verband met hierover vastgelegde afspraken.

Overige personele lasten

Onder de overige personele lasten vallen al die kosten die verband houden met de instroom, de doorstroom, de uitstroom en het faciliterend personeelsbeleid. Het nadeel van € 48.000 op deze post wordt met name veroorzaakt door:

- hogere kosten van € 35.000 in verband met de werving en selectie.
- hogere kosten van € 16.000 in verband met externe juridische advisering en uitstroom.
- lagere kosten van per saldo € 3.000 op diverse posten

Inhuur personeel

Zoals aangegeven bij de toelichting op het loonbudget is de werkelijke personele bezetting achter gebleven in 2016 bij de geraamde bezetting. Hiertegenover heeft in 2016 wel een hogere inhuur van personeel plaatsgevonden. Totaal is het geraamde budget voor inhuur van personeel in 2016 overschreden met een bedrag van € 117.000. Deze overschrijding valt echter meer dan volledig weg tegen het voordeel op de loonsom van € 523.000.

2.2 Leveringen door derden € 392.000

De post leveringen door derden is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Kosten postverwerking	438.000	752.000	330.000	356.000	N 26.000
Kosten gegevensbeheer	19.000	17.000	17.000	29.000	N 12.000
Kosten basisinformatie	12.000	13.000	13.000	7.000	V 6.000
Totaal leveringen door derden	469.000	782.000	360.000	392.000	N 32.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

Van de kostencomponent postverwerking is een bedrag van € 420.000 in verband met de verwerking van de huurwaardebeschikkingen overgeheveld naar de post inhuur personeel. (zie tevens de toelichting bij 2.1: Loonbudget).

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie

Kosten postverwerking

De hogere kosten van € 26.000 worden met name veroorzaakt doordat in 2016 relatief veel kleine producties zijn gedraaid. Deze kleine producties zijn naar verhouding duurder dan het draaien van een grote productie. Bij iedere productie worden namelijk vaste kosten in rekening gebracht en moeten er ook weer extra instelkosten gemaakt worden. Wel heeft in 2016 al een onderzoek plaatsgevonden hoe dit anders is in te stellen.

Kosten gegevensbeheer

De meerkosten hebben betrekking op een abonnement dat is afgesloten bij het Inlichtingenbureau ten behoeve van een bestandsuitwisseling tussen het Inlichtingenbureau en de BWB voor het toetsen van gegevens in verband met het verlenen van automatische kwijtschelding.

Kosten basisinformatie

Het voordeel van € 6.000 wordt met name veroorzaakt door een prijsverlaging van de aangeboden postcodetabel. Een en ander als gevolg van efficiëntere en kostenverlagende afspraken.

2.3 Algemene lasten € 1.011.000

De post algemene lasten is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Kantoorkosten	127.000	171.000	171.000	187.000	N 16.000
Druk en bindwerk	475.000	366.000	366.000	415.000	N 49.000
Bankkosten bedrijfsvoering	184.000	191.000	191.000	181.000	V 10.000
Griffie- en gerechtskosten	256.000	186.000	180.000	222.000	N 42.000
Overige kosten	11.000	11.000	11.000	6.000	V 5.000
Totaal algemene lasten	1.053.000	925.000	919.000	1.011.000	N 92.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

De doorgevoerde wijzigingen bij de bestuursrapportage zijn per saldo erg marginaal, zodat een nadere toelichting achterwege is gebleven.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie**Kantoorkosten**

De meerkosten op deze post worden met name veroorzaakt door de kosten voor de accountant. Als gevolg van additionele werkzaamheden over de jaren 2014 en 2015 zijn deze kosten ruim € 11.000 hoger uitgevallen dan geraamd.

Druk en bindwerk

Zoals hiervoor bij de toelichting op de post kosten postverwerking is weergegeven, worden de meerkosten van € 49.000 voor een belangrijk gedeelte veroorzaakt doordat in 2016 relatief veel kleine producties zijn gedraaid. Op zich is het logisch om de kosten van druk en bindwerk afzonderlijk weer te geven van de kosten postverwerking. Binnen de BWB (procedure van drukken aanslagen in relatie tot de verzending van de aanslagen) verdient het de voorkeur om in de toekomst deze beide kostencomponent aan elkaar te 'verbinden'.

Griffie en gerechtskosten

De kosten op deze post zijn bijna € 42.000 hoger uitgevallen. Het op voorhand inschatten van de griffie en gerechtskosten is lastig. Het hangt met name af van het aantal bezwaren dat gegrond wordt verklaard en wordt ingediend door accountants, advocaten en met name de no cure no pay bureaus. Met name deze bureaus zijn erg actief en hebben zich nu ook extra toegelegd op het bestrijden van de vastgestelde WOZ-waarden bij niet-woningen. Tevens zitten hier de vergoedingen in die wij op last van de rechtbank of het gerechtshof verschuldigd zijn bij beroepsprocedures. Ten opzichte van de jaarrekening 2015 zijn de werkelijke griffie en gerechtskosten overigens € 35.000 lager.

2.4 Huisvestingslasten € 863.000

De post huisvestingslasten is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2015	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Huur	623.000	630.000	630.000	628.000	V 2.000
Servicekosten gebouw	87.000	58.000	79.000	86.000	N 7.000
Beheer en onderhoud	133.000	151.000	151.000	149.000	V 2.000
Totaal huisvestingslasten	843.000	839.000	860.000	863.000	N 3.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

De kostencomponent servicekosten van het gebouw is op basis van de werkelijke uitgaven in 2015 verhoogd met een bedrag € 21.000.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie

De verschillen tussen de werkelijke en geraamde huisvestingskosten zijn marginaal, zodat een nadere toelichting achterwege is gelaten.

2.5 Automatiseringslasten € 2.490.000

De post automatiseringslasten is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Verschil
Werkplekautomatisering	697.000	600.000	600.000	594.000	V 6.000
Software automatisering	1.359.000	1.516.000	1.516.000	1.474.000	V 42.000
Overige kosten	0	23.000	23.000	27.000	N 4.000
Kapitaallasten	373.000	427.000	335.000	395.000	N 60.000
Totaal automatiseringslasten	2.429.000	2.566.000	2.474.000	2.490.000	N 16.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

De geraamde kapitaallasten voor automatisering zijn op basis van de werkelijk geactiveerde activa per eind 2015 naar beneden bijgesteld met een bedrag van € 92.000 bij de 1^e bestuursrapportage 2016.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie**Software automatisering**

Bij het uitvoeren van de landelijke voorziening WOZ is er in eerste instantie vanuit gegaan dat deze werkzaamheden door de softwareleverancier uitgevoerd dienden te worden. Bij de concrete uitwerking werd duidelijk dat deze werkzaamheden door de applicatiebeheerder van de BWB zelf uit te voeren waren. Per saldo heeft dit een kostenbesparing tot gevolg gehad van ongeveer € 42.000.

Kapitaallasten

Op deze post zijn naast de reguliere kapitaallasten ook de BTW bedragen van de geactiveerde investeringen verantwoord. Deze BTW wordt eveneens doorgezet aan de deelnemers. Bij de begroting 2016 was geen rekening gehouden met deze BTW op de investeringen. Ten aanzien van de kapitaallasten dient opgemerkt te worden dat in afwijking van 2015 voor dit jaar een andere afschrijvingstermijn is gehanteerd voor het scanvoertuig. De reden hiervan is dat het scanvoertuig is voorzien van veel en dure technische apparatuur, die een lagere levensduur hebben. In dat kader is ervoor gekozen om de levensduur van het voertuig meer te laten aansluiten op de levensduur van de onlosmakelijk aan dit voertuig verbonden apparatuur.

2.6 Bedrijfsvoeringlasten € 237.000

De post bedrijfsvoeringlasten is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Verschil
Communicatie	10.000	30.000	30.000	64.000	N 34.000
Advies en ondersteuning	74.000	70.000	90.000	60.000	V 30.000
Dienstverlening	58.000	50.000	100.000	84.000	V 16.000
Overige kosten	53.000	38.000	38.000	29.000	V 9.000
Totaal bedrijfsvoeringlasten	195.000	188.000	258.000	237.000	V 21.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

In verband met diverse onderzoeken in de loop van 2016 en op basis van werkelijk gemaakte kosten zijn de kostencomponenten advies/ondersteuning en dienstverlening per saldo verhoogd met een bedrag van € 70.000.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie**Communicatie**

Voor de uitvoering van het communicatiebeleid wordt door de BWB gebruik gemaakt van de inzet van de gemeente Breda. In 2016 heeft een wijziging plaatsgevonden in de communicatiediensten vanuit Breda. Uit de eerste inventarisatie is gebleken dat de standaardcorrespondentie herzien diende te worden en de social media opnieuw bekeken moesten worden. Een en ander heeft hogere kosten tot gevolg gehad tot een bedrag van € 34.000. Deze tussentijdse aanpassing van deze dienstverlening is niet in begroting meegenomen.

Advies en ondersteuning

De fors lagere kosten op deze post van € 30.000 worden enerzijds veroorzaakt omdat in 2016 minder beroep is gedaan op externe deskundige advisering. En anderzijds omdat de juridische advieskosten op personeelsgebied tot een bedrag van € 16.000 zijn verantwoord binnen de post personeel.

Dienstverlening

Onder deze post worden ook de kosten verantwoord voor de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Bergen op Zoom voor het voeren van de personeel- en salarisadministratie. Door een mindere personele inzet door de gemeente Bergen op Zoom zijn de kosten voor deze DVO in 2016 ruim € 16.000 lager uitgevallen.

2.7 Onvoorzien

De post onvoorzien laat onderstaand verloop zien.

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Versc
Onvoorzien	0	224.000	74.000	0	V 74.000
Totaal onvoorzien	0	224.000	74.000	0	V 74.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

Als resultante van de diverse mutaties bij de beide bestuursrapportages is de post onvoorzien naar beneden bijgesteld met een bedrag van € 150.000.

BATEN**2.8 Opbrengst vervolging € 2.590.000**

De post opbrengst vervolging is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten:

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begroting 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Opbrengst vervolging algemeen	2 122.000	1.517.000	1.917.000	2.250.000	V 333.000
Opbrengst boete naheffing	71.000	0	0	120.000	V 120.000
Rentevergoeding vervolging	163.000	53.000	103.000	220.000	V 117.000
Totaal opbrengst vervolging	2.356.000	1.570.000	2.020.000	2.590.000	V 570.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

Geconstateerd is dat de opbrengst van de invorderingskosten ongeveer 0,5 % van de opgelegde belastingen bedraagt. Op basis van deze trend is bij de 1^e bestuursrapportage de raming structureel verhoogd met een bedrag van € 400.000. In dat kader is ook de rentevergoeding verhoogd met een bedrag van € 50.000.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie**Opbrengsten vervolging, inclusief boete naheffing en rente**

Het in 2015 in gang gezette actievare invorderingsbeleid heeft zich in 2016 voortgezet. Zo is in 2016 de invordering verder uitgebreid met het actief inzetten van aanvullende beslagmiddelen, zoals de scanauto in combinatie met de ANPR acties (automatische kentekenplaattherkenning). Ook zijn de openstaande aanslagen met betrekking tot oude jaren weer actiever bij de invorderingsmaatregelen meegenomen. Dit geheel aan maatregelen heeft ook tot gevolg gehad dat de opbrengsten voor de vervolgingswerkzaamheden een verdere stijging ten opzichte van de werkelijke opbrengsten over 2015 te zien geven en een substantiële hogere opbrengst ten opzichte van de geraamde opbrengst.

2.9 Vergoeding personeel € 401.000

De post vergoeding personeel is te specificeren in de volgende hoofdcomponenten.

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begroting 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Opbrengst detachering personeel	28.000	36.000	163.000	194.000	V 31.000
Bijdrage garantie uitloopschalen	153.000	206.000	206.000	207.000	V 1.000
Totaal vergoeding personeel	181.000	242.000	369.000	401.000	V 32.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

Bij de uittreding van de gemeente Alphen Chaam is afgesproken dat de detachering nog enkele jaren gecontinueerd zal worden. De bijdrage is hiervoor geraamd op € 127.000.

Toelichting begroting na wijziging versus realisatie**Opbrengst detachering personeel**

De hogere opbrengst detachering personeel van € 31.000 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de detachering van personeel aan de voormalige deelnemer Alphen-Chaam. Bij de uittreding van de gemeente Alphen-Chaam is afgesproken dat de BWB gedurende een periode van 5 jaren nog gekwalificeerd personeel zal leveren. Bij de begroting 2016 was voor dit gedeelte van de detachering geen rekening gehouden.

2.10 Bijdrage deelnemers € 11.624.000

De bijdrage deelnemers laat onderstaand beeld zien::

Omschrijving	Werkelijk 2015	Primaire begr 2016	Begroting na wijz	Werkelijk 2016	Vershil
Bijdrage deelnemers	11.389.000	11.593.000	11.431.000	11.624.000	V 193.000
Totaal bijdrage deelnemers	11.389.000	11.593.000	11.431.000	11.624.000	V 193.000

Toelichting primaire begroting versus begroting na wijziging

De geraamde bijdrage voor de deelnemers is in de loop van 2016 per saldo verlaagd met een bedrag van € 162.000 door onderstaande omstandigheden aangepast:

- Wegvallende bijdrage Alphen-Chaam als gevolg van uittreding 183.000 N
- Lagere bijdrage gemeente Zundert i.v.m. lagere productafname 62.000 N
- Hogere bijdrage deelnemers door toename aantallen producten 83.000 V

De werkelijke bijdrage per deelnemer geeft het onderstaand beeld, waarbij tevens inzichtelijk is gemaakt hoe hoog de Compensabele BTW per deelnemer is.

Omschrijving	Werkelijk 2015	Geraamd 2016	Werkelijk 2016	Vershil	Compens BTW
Gemeente Alphen-Chaam	182.000	0	2.000	V 2.000	0
Gemeente Bergen op Zoom	1.183.000	1.243.000	1.241.000	N 2.000	109.200
Gemeente Breda	1.115.000	1.055.000	1.089.000	V 34.000	94.600
Gemeente Dongen	379.000	405.000	401.000	N 4.000	40.100
Gemeente Etten-Leur	682.000	695.000	701.000	V 6.000	65.900
Gemeente Halderberge	494.000	510.000	510.000	0	48.400
Gemeente Moerdijk	704.000	706.000	720.000	V 14.000	82.800
Gemeente Oosterhout	924.000	944.000	956.000	V 12.000	86.200
Gemeente Roosendaal	1.312.000	1.373.000	1.371.000	N 2.000	123.100
Gemeente Woensdrecht	400.000	409.000	420.000	V 11.000	38.600
Gemeente Zundert	0	350.000	373.000	V 23.000	37.800
Waterschap Brabantse Delta	4.014.000	3.741.000	3.840.000	V 99.000	0
Totaal bijdrage deelnemers	11.389.000	11.431.000	11.624.000	V 193.000	726.700

Toelichting

De te betalen bijdrage door de deelnemers is afhankelijk van het aantal WOZ-beschikkingen, aanslagregels en aanslagen. In de loop van het jaar worden voorschotten in rekening gebracht en de afrekening vindt plaats aan het einde van het jaar. De werkelijke aantallen van de WOZ beschikkingen blijken uiteindelijk hoger uit te vallen dan begroot, bijvoorbeeld door verhuizingen en anderszins. Ongeveer 1% van het totaal aantal opgelegde aanslagen betreft oude jaren (2012 en 2013). Ditzelfde geldt voor de aanslagregels.

Met ingang van 2016 is de reclamebelasting gemeente Breda opgelegd. Voor wat betreft de zuiveringsheffing bedrijven van het waterschap heeft in 2016 een inhaalslag plaatsgevonden voor oude jaren, waardoor ruim 4.400 aanslagen zijn opgelegd.

2.11 Mutaties reserves € 74.000

De post mutaties reserves van € 74.000 is als volgt te specificeren:

- Starting in reserves:

In de primaire begroting 2016 is besloten om een bedrag van € 154.000 te storten in de bestemmingsreserve Plan van Aanpak. Een en ander om uitvoering te kunnen geven aan de organisatieontwikkeling die we voorstaan.

- Onttrekking uit reserves:

Binnen de begroting 2016, inclusief wijzigingen is voor de uitvoering van maatregelen in het kader van het Plan van Aanpak een totaal bedrag gereserveerd van € 398.000. Uitvoering van dit verbeterplan is in 2016 voortvarend opgepakt en met name spoor 1 van dit traject, namelijk de verbeteringen in het kader van de bedrijfsvoering zijn voor een belangrijk gedeelte afgewerkt. Hiervoor zijn in 2016 kosten gemaakt tot een bedrag van € 228.000. Genoemd bedrag zal conform de gemaakte afspraken worden onttrokken uit de bestemmingsreserve Plan van Aanpak. Zoals verderop in de toelichting op de balans zal blijken resteert in deze reserve nog een bedrag van € 332.000 voor verdere verbetertrajecten in 2017 en volgende jaren.

2.12 Wet normering topinkomens (WNT)

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector.

Het bezoldigingsmaximum voor 2016 is bepaald op een bedrag van € 179.000 op jaarbasis. In 2016 hebben geen bezoldigingen boven deze norm plaatsgevonden. In onderstaand overzicht zijn de topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen op persoonsnaam opgenomen

A Leidinggevende topfunctionarissen

Omschrijving	Dhr P Stoffelen	Dhr R. Naaktgeboren	Dhr M de Schwartz	
Functiegegevens	Directeur	Wvd directeur	Controller	Voormalig directeur ¹
Duur dienstverband in 2016	1 nov t/m 31 dec	1 jan t/m 31 okt	1 nov t/m 31 dec	1 jan t/m mei
Omvang dienstverband	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	Ja	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	echt dienstverb.	echt dienstverb.	echt dienstverb.	echt dienstverb.
Individueel WNT maximum	29.915	149.575		59.340
Bezoldiging 2016				
Beloning	14.674	75.664	16.078	39.406
Belastbare onkostenvergoedingen	0	136	220	117
Beloningen betaalbaar op termijn	2.243	9.893	1.841	4.687
Sub totaal	16.917	85.693	18.139	44.210
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	16.917	85.693	18.139	44.210
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	n.v.t.	n.v.t.		1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband	n.v.t.	n.v.t.		1,0 fte
Bezoldiging 2015				
Beloning	n.v.t.	n.v.t.		102.243
Belastbare onkostenvergoedingen				38
Beloningen betaalbaar op termijn				14.967
Sub totaal				117.248
Onverschuldigd betaald bedrag				0
Totaal bezoldiging 2015	n.v.t.	n.v.t.		117.248

¹Toelichting

Met de heer Schwartz is in 2016 een regeling overeengekomen waarbij een mobiliteitsbureau met ingang van 1 mei 2016 de contractuele verplichtingen uit hoofde van de arbeidsovereenkomst heeft overgenomen. Het contract kent een looptijd tot 10 juli 2020. Bij de toepassing van artikel 2, tweede

Jaarstukken 2016 BWB

lid, van de Uitvoeringsregeling WNT worden tot de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband niet gerekend: uitkeringen in de vorm van betalingen van een bedrag ineens of in termijnen aan een mobiliteitsbureau uit hoofde van contractovername ter vervanging van uitkeringen, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling WNT, voor zover deze vervangende uitkeringen in totaliteit niet hoger zijn dan de aanspraken die in totaliteit zouden bestaan bij onvrijwillige beëindiging van het dienstverband. De betalingen in 2016 op grond van de overeenkomst met het mobiliteitsbureau overschrijden de reguliere WW/BW-aanspraken die zouden bestaan bij onvrijwillige beëindiging van het dienstverband. Echter de maximale verplichtingen op grond van de overeenkomst met het mobiliteitsbureau over de periode van 1 mei 2016 tot en met 10 juli 2020 overstijgen de aanspraken die in totaliteit zouden bestaan bij onvrijwillige beëindiging van het dienstverband (zijnde de WW/BW-aanspraken over de periode van 1 mei 2016 tot en met 10 april 2028) niet. De betalingen in 2016 classificeren zich derhalve niet als uitkering wegens beëindiging van het dienstverband. Op basis van huidige inzichten is het alleszins te verwachten dat de totale verplichting over de hiervoor genoemde contractperiode de WNT-norm gebaseerd op de periode 1 mei 2016 tot en met 2028 niet zal overschrijden.

Foutenherstel

In de jaarrekening 2016 is bij het opstellen van de WNT verantwoording bij de beloning van de voormalig directeur de eigen bijdrage in de beloningen betaalbaar op termijn niet in mindering gebracht op de bezoldiging. Hierdoor is de bezoldiging in 2015 € 3.387 te hoog verantwoord. Dit is in de jaarrekening 2016 hersteld.

B Toezichthoudende topfunctionarissen

Omschrijving	TH Schots	P de Beer	P Bons	J Mollen
Functiegegevens	Voorzitter DB-AB	Bestuurslid DB-AB	Bestuurslid DB-AB	Bestuurslid AB
Aanvang functievervulling	1 januari	1 januari	1 januari	1 juli
Ende functievervulling	31 december	31 december	30 juni	31 december
Individueel WNT maximum	26.850	12.600	12.800	12.800
Bezoldiging 2016				
Beloning	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Sub totaal	0	0	0	0
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	0	0	0	0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015 van	1 januari	1 januari	1 januari	n.v.t.
Duur dienstverband in 2015 tot	31 december	31 december	31 december	n.v.t.
Bezoldiging 2015				
Beloning	0	0	0	n.v.t.
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	n.v.t.
Sub totaal	0	0	0	n.v.t.
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2015	0	0	0	n.v.t.

Omschrijving	A Coppens	P van Lunteren	A van Beek	E van Dijk
Functiegegevens	Bestuurslid DB-AB	Bestuurslid DB-AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB
Aanvang functievervulling	1 januari	n.v.t.	1 januari	n.v.t.
Einde functievervulling	31 december	n.v.t.	31 december	n.v.t.
Individueel WNT maximum	12.800	n.v.t.	12.800	n.v.t.
Bezoldiging 2016				
Beloning	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Belastbare onkostenvergoedingen	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Sub totaal	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Onverschuldigd betaald bedrag	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2016	0	n.v.t.	0	n.v.t.
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015 van	1 januari	1 april	1 januari	1 januari
Duur dienstverband in 2015 tot	31 december	31 december	31 december	31 december
Bezoldiging 2015				
Beloning	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Sub totaal	0	0	0	0
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	0	0	0	0

Omschrijving	F Fakkers	M Groffen	J van Hal	J Peters
Functiegegevens	Bestuurslid AB	Bestuurslid DB-AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB
Aanvang functievervulling	1 januari	1 januari	1 januari	n.v.t.
Einde functievervulling	31 december	31 december	31 december	n.v.t.
Individueel WNT maximum	12.800	12.800	12.800	n.v.t.
Bezoldiging 2016				
Beloning	0	0	0	n.v.t.
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	n.v.t.
Sub totaal	0	0	0	n.v.t.
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2016	0	0	0	n.v.t.
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015 van	1 januari	1 januari	1 januari	1 januari
Duur dienstverband in 2015 tot	31 december	31 december	31 december	31 december
Bezoldiging 2015				

Testidentificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Beloning	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Sub totaal	0	0	0	0
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	0	0	0	0

Omschrijving	A Theunis	M Visser	R P van der Helm	P Utens
Funcitiegegevens	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB
Aanvang functievervulling	1 januari	n.v.t.	1 januari	1 januari
Einde functievervulling	31 december	n.v.t.	31 december	31 december
Individueel WNT maximum	12.800	n.v.t.	12.800	12.800
Bezoldiging 2016				
Beloning	0	n.v.t.	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	n.v.t.	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	n.v.t.	0	0
Sub totaal	0	n.v.t.	0	0
Onverschuldigd betaald bedrag	0	n.v.t.	0	0
Totaal bezoldiging 2016	0	n.v.t.	0	0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015 van	1 januari	1 januari	n.v.t.	1 januari
Duur dienstverband in 2015 tot	31 december	31 december	n.v.t.	31 december
Bezoldiging 2015				
Beloning	0	0	n.v.t.	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	n.v.t.	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	n.v.t.	0
Sub totaal	0	0	n.v.t.	0
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	n.v.t.	0
Totaal bezoldiging 2015	0	0	n.v.t.	0

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

3. BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA	Balans per 31-12-2016		Balans per 31-12-2015	
VASTE ACTIVA				
Materiele vaste activa		1.063.000		1.211.000
Investerings met economisch nut	1.063.000		1.211.000	
Totaal vaste activa		1.063.000		1.211.000
VLOTTENDE ACTIVA				
Uitzettingen korter dan een jaar		1.454.000		1.967.000
Vorderingen op openbare lichamen	1.378.000		1.853.000	
Debiteuren	76.000		114.000	
Liquide middelen		0		- 1.046.000
Bank en giro'saldi	0		-1.046.000	
Overlopende activa		725.000		594.000
Nog te ontvangen bedragen	288.000		411.000	
Vooruitbetaalde bedragen	436.000		183.000	
Nog te vorderen/te verrekenen bedragen	1.000		0	
Totaal vlottende activa		2.179.000		1.515.000
TOTAAL ACTIVA		3.242.000		2.726.000

PASSIVA	Balans per 31-12-2016		Balans per 31-12-2015	
VASTE PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>		354.000		406.000
Bestemmingsreserve Plan van Aanpak	332.000		476.000	
Saldo rekening van baten en lasten	22.000		-70.000	
<i>Voorzieningen</i>		500.000		0
Voorziening voormalig personeel	500.000		0	
<i>Vaste schulden looptijd langer dan 1 jaar</i>		1.075.000		1.180.000
Geldleningen	1.075.000		1.180.000	
Totaal vaste passiva		1.929.000		1.586.000
VLOTTENDE PASSIVA				
<i>Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar</i>		756.000		764.000
Crediteuren	756.000		764.000	
<i>Overlopende passiva</i>		557.000		376.000
Nog te betalen bedragen	312.000		94.000	
Vooruit ontvangen bedragen	238.000		282.000	
Nog te betalen/te verrekenen bedragen	7.000		0	
Totaal vlottende passiva		1.313.000		1.140.000
TOTAAL PASSIVA		3.242.000		2.726.000

4. WAARDERING GRONDSLAGEN JAARREKENING

De jaarrekening is opgemaakt overeenkomstig het 'besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten' (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De materiele vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het boekjaar van ingebruikneming, met uitzondering van materiele vaste activa die deel uitmaken van een groter geheel, daar wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Afschrijvingen vinden plaats conform het gestelde in de 'Nota Waarderen en Afschrijven' zoals deze door het Algemeen Bestuur is vastgesteld in de vergadering van 7 december 2012.

De waardering van de overige activa en passiva geschiedt in het algemeen tegen nominale waarden. Wanneer hiervan wordt afgeweken, is dit in de toelichting bij de desbetreffende post vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Met de invoering van het individueel keuzebudget per 1 januari 2016 ontstaan er eenmalig extra kosten in 2016. Het betreft hier de vakantiegeldaanpakken over een periode van 7 maanden.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

5.1 Materiële vaste activa € 1.063.000

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa over 2016 weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen.

Omschrijving	Boekw 1-1	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Afschr	Boekw 31-12
Bouwkundige voorzieningen	175.000	9.000		31.000	153.000
Inventaris	177.000	5.000		28.000	154.000
Technische apparatuur	35.000			7.000	28.000
Hardware automatisering	31.000			12.000	19.000
Software automatisering	780.000	191.000		273.000	698.000
Vervoermiddelen	13.000			2.000	11.000
Totaal materiële vaste activa	1.211.000	205.000		353.000	1.063.000

5.2 Uitzettingen korter dan een jaar € 1.454.000

De in de balans opgenomen post uitzettingen korter dan een jaar per eind 2016 is als volgt te specificeren:

➤ Rekening courant verhouding met het Rijk	1.378.000
➤ Debiteuren algemeen	76.000

Onder rekening courant verhouding met het Rijk het saldo als gevolg van het schatkistbankieren verantwoord. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de BWB verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de BWB geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot het drempelbedrag.

Drempelbedrag

Het drempelbedrag voor de BWB is het minimale bedrag van € 250.000. Boven dit bedrag mag de BWB geen gelden aanhouden buiten het schatkistbankieren. Het drempelbedrag is in 2016 ieder kwartaal overschreden, zoals hieronder blijkt.

Omschrijving	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Nom drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Werkelijk bedrag	468.000	417.000	295.000	313.000

De afwikkeling van de debiteuren naar de toestand per 10 februari 2017 geeft het volgende beeld:

Omschrijving	Vorderingen 1-1-2016	Vorderingen 31-12-2016	Ontvangsten In 2017	Vorderingen 10 febr 2017
Debiteuren algemeen	114.000	76.000	72.000	4.000
Totaal debiteuren	114.000	76.000	72.000	4.000

Binnen de administratie is een specificatie aanwezig van het bedrag van € 4.000 aan openstaande vorderingen.

5.3 Liquide middelen € 0

De in de balans opgenomen post liquide middelen is per einde 2016 is nihil.

5.4 Overlopende activa € 725.000

De in de balans opgenomen post overlopende activa op het einde van 2016 is als volgt te specificeren:

➤ Nog te ontvangen bedragen algemeen	288.000
➤ Vooruitbetaalde bedragen	436.000
➤ Nog te vorderen/te verrekenen bedragen	1.000

Nog te ontvangen bedragen

Het bedrag van € 288.000 bestaat uit de afrekeningen 2016 van de diverse deelnemers.

Vooruitbetaalde bedragen

De post vooruitbetaalde bedragen per eind 2016 is als volgt te specificeren

• Onderhoud BAG 2017	8.000
• Verzuimaanpak 1 ^e kwartaal 2017	3.000
• Huurvergoeding Bredaseweg 211 1 ^e kwartaal 2017	157.000
• Licenties derden Oracle 2017	34.000
• Licentievergoeding cyclomedia 2017	223.000
• Detachering medewerker jan 2017 gem Halderberge	2.000
• Digitale koppeling Enable	9.000
Totaal	<u>436.000</u>

Te verrekenen bedragen (transitoria)

De post nog te verrekenen bedragen per eind 2016 heeft betrekking op een bedrag van € 1.000 aan kruisposten

5.5 Eigen vermogen € 354.000

De in de balans opgenomen post eigen vermogen op het eind van 2016 is als volgt te specificeren:

a. Bestemmingsreserve Plan van Aanpak	332.000
b. Rekening resultaat 2016	22.000

Sub a Bestemmingsreserve Plan van Aanpak.

De bestemmingsreserve Plan van Aanpak wordt ingezet voor uitvoering van de nota 'naar een toekomstbestendige BWB, zoals deze in oktober 2014 is vastgesteld.

Het verloop van de algemene vrije reserve in 2016 geeft het volgende beeld:

Omschrijving	Saldo 1-1-2016	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2016
Reserve Plan van Aanpak	476.000	154.000	298.000	332.000
	476.000	154.000	298.000	332.000

Bij de vaststelling van de primaire begroting 2016 is besloten een bedrag van € 154.000 vanuit de exploitatie te storten in deze bestemmingsreserve. In het kader van de uitvoering van het plan van aanpak zijn in 2016 extra personele kosten gemaakt tot een bedrag van € 228.000, ten laste van deze reserve zijn gebracht. Daarnaast is het nadelige rekeningresultaat over 2015 van € 70.000 ook ten laste van deze reserve gebracht. Bij de jaarrekening 2015 is namelijk verzuimd om de kosten verband

houdende met de uitvoering van het Plan van Aanpak afzonderlijk in beeld te brengen. In onze ogen rechtvaardigt dit om het relatief geringe rekeningtekort over 2015 alsnog te dekken ten laste van deze bestemmingsreserve.

Sub b Rekeningresultaat 2016.

Ingevolge het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw Algemeen Bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen.

De jaarrekening 2016 sluit met een batig rekeningresultaat van € 22.000. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2016 (vanaf blz.24 van deze jaarstukken)

5.6 Voorzieningen € 500.000

Op grond van gemaakte afspraken met voormalig personeel vloeien hier de komende jaren nog lasten uit tot een bedrag van € 500.000. Indachtig artikel 44, lid a van Besluit Begroting en Verantwoording dient voor deze te verwachten kosten een voorziening te worden gevormd. In dat kader zijn de nog te verwachten verplichtingen van € 500.000 volledig ten laste van de exploitatie 2016 gebracht.

5.7 Vaste schulden langer dan een jaar € 1.075.000

De in de balans opgenomen post vaste schulden op het eind van 2016 heeft betrekking op een drietal afgesloten geldleningen bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het totaal van de restant schulden bedraagt € 1.075.000 per eind 2016.

Het verloop van deze geldleningen in 2016 geeft het volgende beeld:

Omschrijving	Saldo 1-1-2016	Toevoegingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2016
Geldlening 2011 (aflossingsvrij)	800.000		0	800.000
Geldlening 2011	50.000		50.000	0
Geldlening 2013	330.000		55.000	275.000
	1.180.000	0	105.000	1.075.000

In het jaar 2016 is over deze geldleningen totaal € 24.670 aan rente betaald.

5.8 Vlottende schulden korter dan een jaar € 756.000

De in de balans opgenomen post vlottende schulden korter dan een jaar betreft de openstaande crediteuren per einde 2016

De afwikkeling van de crediteuren naar de toestand per 10 februari 2016 geeft het volgende beeld:

Omschrijving	Schulden 1-1-2016	Schulden 31-12-2016	Betaald In 2017	Schulden 10 februari '17
Crediteuren algemeen	764.000	756.000	727.000	29.000
Totaal crediteuren	764.000	756.000	727.000	29.000

Binnen de administratie is een specificatie aanwezig van het bedrag van € 29.000 aan openstaande schulden.

5.9 Overlopende passiva**€ 557.000**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva per eind 2016 is als volgt te specificeren:

➤ Nog te betalen bedragen	312.000
➤ Vooruit ontvangen bedragen	238.000
➤ Nog te betalen/te verrekenen	7.000

Nog te betalen bedragen

De post nog te betalen bedragen per eind 2016 van €312.000 is als volgt te specificeren:

• Vakantiegeld in het kader van IKB	188.000
• Automatiseringskosten	14.000
• Kosten bedrijfsvoering	20.000
• Kosten huisvesting	10.000
• Inhuur personeel	80.000

Vooruit ontvangen bedragen

De post vooruitbetaalde bedragen per eind 2016 is als volgt te specificeren:

• Bijdrage deelnemers	<u>238.000</u>
Totaal	<u>238.000</u>

Te verrekenen bedragen (transitoria)De post nog te vorderen/te verrekenen bedragen per eind 2016 betreft de nog te verrekenen BTW over het 4^e kwartaal 2016 tot en bedrag van € 7.000.

6. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Voor het kantoorpand aan de Bredaseweg 211 te Etten-Leur is een huurovereenkomst afgesloten met een looptijd van 12 jaar. Jaarlijks is er een bedrag verschuldigd van ca. € 628.000. Op het eind van 2016 resteert nog een huurperiode van 7 jaar.

In 2013 is een contract van 5 jaar (2013-2017) afgesloten voor de levering van de cyclorama's, de actualisering daarvan en globespotter. De jaarlijkse kosten hiervoor zijn € 223.000.

In 2015 is een opdracht verstrekt voor de aanschaf van oblieke luchtfoto's bij een externe partij met een optie voor 2016 en 2017. De opdracht is naar tevredenheid uitgevoerd, waardoor de opdracht voor 2017 is verlengd. De kosten hiervoor zijn € 86.000. Voor het vervaardigen van ortho-luchtfoto's en alles wat daarbij hoort, is eveneens een opdracht verstrekt aan de betreffende externe partij. Met betrekking tot de ortho luchtfoto's is een optie opgenomen om deze te verlengen in 2017. De kosten welke hiermee verband houden zijn € 49.500.

In maart 2016 zijn de afspraken omtrent de DVO Personeel & Organisatie gemeente Bergen op Zoom geëvalueerd en geactualiseerd waarbij tevens is afgesproken de dienstverlening voort te zetten tot en met 2019. Jaarlijkse kosten zijn € 50.000.

In juni 2016 is het besluit genomen om de DVO automatisering gemeente Breda te verlengen per 1 januari 2017 tot 1 januari 2018. Een evaluatie vindt in de periode oktober/november plaats. In de DVO is de levering van goederen en het verrichten van diensten op ICT-gebied geregeld. De jaarlijkse kosten zijn € 650.000.

De rekening-courant betreft een rekening-courantovereenkomst met kredietfaciliteit bij de BNG. Hiermee voorziet de BWB in haar kredietbehoefte voor de korte termijn. Voor het niet benutte deel van de faciliteit worden geen kosten in rekening gebracht.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Belastingssamenwerking West-Brabant

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West-Brabant te Etten-Leur gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van Belastingssamenwerking West-Brabant op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- het overzicht van baten en lasten over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Belastingssamenwerking West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2016.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 17 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Belastingssamenwerking West-Brabant

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de **gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West-Brabant te Etten-Leur** gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van Belastingssamenwerking West-Brabant op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- het overzicht van baten en lasten over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Belastingssamenwerking West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2016.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ✶ het bestuursverslag;
- ✶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ✶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ✶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 17 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Openbaarmaking van controleverklaringen

1. Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- ▶ De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2. Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. De schending kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

